

FARBY GRAFICZNE	NORMA BRANŻOWA	BN-83
	Półprodukty do farb graficznych Pokosty Oznaczanie czasu schnięcia	7462-10.18
		Zamiast BN-70/7462-10.18
		Grupa katalogowa 1699

1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie czasu schnięcia pokostów do farb graficznych.

2. Rodzaje metod badań

- A - oznaczanie czasu schnięcia za pomocą grindometru,
- B - oznaczanie czasu schnięcia za pomocą aparatu do oznaczania blockingu,
- C - oznaczanie czasu schnięcia na odbitce.

3. Oznaczanie czasu schnięcia za pomocą grindometru

a) Przyrządy i materiały

- Grindometr NPIRI lub inny o zakresie od 0 do 25 μm wg BN-79/7469-10.

- Sekundomierz.

b) Wykonanie oznaczania. Około 0,5 cm³ badanego pokostu umieścić w najgłębszym miejscu rowka grindometru. Nóż ściągający ustawić prostopadle do powierzchni grindometru powyżej miejsca nałożenia pokostu i stosując równomierny docisk przesunąć go wzdłuż grindometru tak, aby pokost został rozprowadzony na całej długości rowka. W momencie przesunięcia noża ściągającego poza działkę 0 włączyć sekundomierz, po czym dotknąć palcem rozprowadzony w rowku pokost w miejscu odpowiadającym około 5 μm na skali grindometru i włączyć sekundomierz. Zanotować czas, jaki upłynął od rozprowadzenia pokostu do momentu jego dotknięcia palcem. Jeżeli w miejscu dotknięcia widoczne są ślady linii papilarnych, oznaczanie należy powtarzać, rozprowadzając za każdym razem w czystym rowku grindometru nową porcję pokostu i zwiększając czas, po którym dotyka się powierzchni pokostu.

Jako wynik podać czas, jaki upłynął od momentu rozprowadzenia pokostu do zaniku śladu linii papilarnych.

c) Wynik końcowy oznaczania. Za wynik końcowy oznaczania należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników co najmniej trzech równoległych oznaczeń. Różnica między

średnią arytmetyczną a poszczególnymi wynikami oznaczeń nie powinna przekraczać $\pm 5\%$.

4. Oznaczanie czasu schnięcia za pomocą aparatu do oznaczania blockingu

a) Przyrządy i materiały

- Aparat Duncan-Lynch wg BN-77/7469-11.03 lub inny przyrząd do sporządzania odbitek wg BN-76/7469-11.00.
- Aparat do oznaczania blockingu wg BN-76/7469-32.
- Podłoże wg normy przedmiotowej.

b) Wykonanie oznaczania. Sporządzić odbitkę badanego pokostu, o grubości określonej dla danego podłoża w normie przedmiotowej, za pomocą aparatu wg 4 a), zgodnie ze wskazaniami normy przedmiotowej i zanotować czas jej wykonania. Odbitkę pozostawić w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ na przeciąg czasu określony dla badanego pokostu w odpowiedniej normie przedmiotowej. Po upływie tego czasu z odbitki wyciąć wykroje o wymiarach co najmniej 30 x 40 mm. Dwa wykroje złożyć stronami zadrukowanymi do siebie, umieścić między szczękami aparatu do oznaczania blockingu, zanotować czas jaki upłynął od wykonania odbitki do momentu włożenia w szczęki aparatu i poddać dociskowi w czasie ustalonym w normie przedmiotowej. Następnie wyjąć badane wykroje i sprawdzić czy uległy zlepieniu. W przypadku wystąpienia blockingu umieszczać w aparacie po dwa kolejne wykroje w odstępach czasu określonych w normie przedmiotowej.

Jako wynik podać czas jaki upłynął od momentu sporządzenia odbitki do zaniku blockingu.

c) Wynik końcowy oznaczania. Za wynik końcowy oznaczania należy przyjąć średnią arytmetyczną co najmniej trzech równoległych oznaczeń. Różnica między średnią arytmetyczną, a poszczególnymi wynikami oznaczeń nie powinna przekraczać $\pm 10\%$ dla pokostów schnących do 5 h lub $\pm 5\%$ dla pokostów schnących dłużej niż 5 h.

Zgłoszona przez Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Zakład Farb Graficznych w Gdańsku
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 16 czerwca 1983 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1984 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 15/1983 poz. 29)

5. Oznaczanie czasu schnięcia na odbitce

a) Przyrządy i materiały

- Aparat Duncan-Lynch wg BN-77/7469-11.03 lub inny przyrząd do sporządzania odbitek wg BN-76/7469-11.00.

- Podłoże wg normy przedmiotowej.

b) Wykonanie oznaczania. Sporządzić odbitkę badanego pokostu analogicznie jak w p. 4 b) i zanotować czas jej wykonania. Odbitkę pozostawić w temperaturze $20 \pm 2^{\circ}\text{C}$ na czas określony dla badanego pokostu w odpowiedniej normie przed-

miotowej, a po upływie tego czasu kilkakrotnie dotykać odbitkę w różnych miejscach, za każdym razem innym palcem. Jeżeli na odbitce widoczne są ślady linii papilarnych, należy ją dotykać palcem w innych miejscach, w odstępach czasu określonych w normie przedmiotowej.

Jako wynik podać czas, jaki upłynął od momentu sporządzenia odbitki do zaniku śladu linii papilarnych.

c) Wynik końcowy oznaczania - wg 4 c).

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Zakład Farb Graficznych, Gdańsk.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-70/7462-10.18

a) wyeliminowano metody badania czasu schnięcia pokostów przy użyciu waty,

b) zmodyfikowano metodę oznaczania czasu schnięcia pokostów za pomocą grindometru,

c) wprowadzono metody: oznaczania czasu schnięcia pokostów za pomocą aparatu do oznaczania blockingu oraz oznaczanie czasu schnięcia pokostów na odbitce.

3. Normy związane

BN-79/7469-10 Farby graficzne. Oznaczanie utarcia

BN-76/7469-11.00 Farby graficzne. Sporządzanie odbitek

do badań. Postanowienia ogólne i zakres normy

BN-77/7469-11.03 Farby graficzne. Sporządzanie odbitek

do badań za pomocą aparatu Duncan-Lynch

BN-76/7469-32 Farby graficzne. Oznaczanie skłonności do blockingu

4. Autor projektu normy - mgr inż. Maria Rosner-Kania, Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Zakład Farb Graficznych, Gdańsk.

5. Orientacyjny zakres stosowania metod

- Metodę A stosuje się głównie do badania pokostów schnących w ciągu kilku do kilkudziesięciu sekund.

- Metodę B stosuje się głównie do badania pokostów wysychających w ciągu kilku minut,

- Metodę C stosuje się głównie do badania pokostów, których czas schnięcia sięga nawet kilkudziesięciu godzin.